Šperk pro hrdiny, kteří mění dětské osudy

19.6.2026 - adam.pluhar | Technická univerzita v Liberci

Vzdát hold náročnému a „neviditelnému“ poslání pěstounů netradičním šperkem se rozhodla mladá designérka Ludmila Těmínová. Originální autorské dílo a bakalářská práce „Šperk jako pocta“ této absolventky oboru Návrhářství skla a šperku na Fakultě textilní TUL symbolizuje vděk všem pěstounům v zemi. Liberecký kraj nyní zvažuje, že bude šperky předávat jako poděkování pěstounům.

Inspirace pro toto silné téma vzešla přímo z Ludmilina osobního života. Před několika lety se pěstouny stali její vlastní rodiče: *„Když jsem mohla zblízka pozorovat, co všechno tato role obnáší, pocítila jsem potřebu využít svůj obor k tomu, abych pěstounství zviditelnila a veřejnosti ukázala jeho psychickou i fyzickou náročnost,“* líčí Ludmila Těmínová počátek nápadu výroby šperku s hlubokým lidským poselstvím.

Jak říká, ve svých návrzích se záměrně vyhnula vizuálním klišé, jako jsou srdíčka nebo kytičky. Místo toho začala pracovat s hlubokou metaforou roubování. Šperk tak zachycuje moment, kdy se „roub“ jiné odrůdy – v tomto případě dítě z cizí rodiny – potkává se stabilní „podnoží“ – pěstounem – a je přijato do nové rodiny. *„Nový roub je na podnož trochu násilně vsazen. Stejně jako v pěstounství, kdy jsou děti přijaty do nové rodiny, jsou začátky velmi obtížné. Na první pohled by mělo být jasné, že jde o nějaké dva rozdílné a přitom na sobě závislé tvary,“* líčí Ludmila.

Dostat takto komplexní myšlenku do materiální podoby byla pro mladou designérku velká řemeslná výzva. Jako základ Ludmila zvolila hliníkový profil a fólii z hliníku – kovu, který symbolizuje stabilitu. Kov pak kombinovala s pryskyřicí. Oba zdánlivě nesourodé materiály se nakonec spojí a srostou v kompaktní artefakt. *„Podélná umírněnější, jakoby psychicky vyrovnaná struktura symbolizuje pěstouna a příčně vsazený roub představuje dítě se spletitou psychikou a spoustou traumat,“* popisuje designérka. Výsledný šperk využívá kontrastu kovu a organického tvaru vnitřní struktury k vyjádření stability a bezpečí.

Tvarosloví a kompozici autorka ladila dlouhé měsíce, přičemž musela vyřešit i technické komplikace s přehříváním materiálu při finálním broušení. Klíčové pro Ludmilu bylo navrhnout šperk tak, aby byl sériově vyrobitelný, rychlý na zpracování a finančně dostupný. Cílem totiž bylo vytvořit nositelný produkt pro širší využití.

Víc než jen běžný šperk

Ludmila Těmínová měla už při navrhování šperku ambici vytvořit něco, co přesáhne rámec školního projektu a co může sloužit jako skutečné poděkování pěstounům. A přání se zřejmě stane skutečností. Ludmilina bakalářská práce „Šperk jako pocta“ zaujala krajskou radní pro resort sociálních věcí – šperky by tak mohli dostávat vybraní pěstouni jako poděkování za jejich záslužné poslání. *„Myšlenka ocenit pěstouny tímto způsobem se mi moc líbí. Je to šperk s hlubokým příběhem. Rádi bychom poukázali na obrovský přínos pěstounství pro společnost a těmto rodinám vyjádřili poděkování, protože pěstouny nesmírně potřebujeme,“* řekla krajská radní Anna Václavíková Provazníková.

„Moc ráda bych pěstounům poděkovala i za sebe. Neuvěřitelně si totiž cením toho, co pěstouni pro děti dělají. Ze své zkušenosti vím, jak je to náročná činnost. Pěstouni zásadně ovlivňují životy dětí a dětem dávají šanci na ‚normální‘ život,“ říká Ludmila. Ráda by nemedializované téma pěstounství

dostala více na světlo: *„Chci, aby se lidé bavili i o tom, že příběhy těchto dětí nejsou mnohdy vůbec hezké. Pěstounů je bohužel pořád velmi málo v poměru k tomu, kolik dětí potřebuje jejich pomoc.“*

Studium na katedře designu dalo Ludmile především tvůrčí svobodu a vědomí, že skrze šperk se může věnovat jakémukoliv, i hluboce společenskému tématu. Přestože sama přiznává, že plný potenciál své tvorby a typ umění, který jí nejvíce sedí, objevila až v posledním semestru, byla to pro ni zásadní profesní i osobní zkušenost. Právě úspěch a hluboký smysl bakalářské práce ji motivovaly k tomu, aby přehodnotila své dosavadní plány. Nyní uvažuje o podání přihlášky do navazujícího magisterského studia na katedře designu.

Adam Pluhař

https://tuni.tul.cz/a/sperk-pro-hrdiny-kteri-meni-detske-osudy-169048.html